

The Byelorussian Times

ЧАС
Двумоўны беларускі
часопіс у З.Ш.А.

No.10, Vol.2, June 1977

9-06 Parsons Blvd., Flushing, N.Y. 11357

Price \$1.00

CONTROLLED BROADCASTING ITS EFFECTS AND ATTEMPTS TO REDUCE IT Momentum for reorganization of the Voice of America is gaining

"... I am very glad that *The Byelorussian Times* is interested in helping to end the bureaucratic and diplomatic interventions at the Voice of America so that the Voice will be free to tell the truth."

Senator Charles H. Percy
June 8, 1977

We are very pleased to have received this statement from Senator Percy who is leading the fight in the U.S. Senate to free the Voice of America from severe censorship by the United States Information Agency (USIA) and the State Department and to increase the number of languages used by the Voice of America.

Discrimination At the Voice of America

Since October 1975, *The Byelorussian Times* published four articles critical of the Voice of America's language policy in broadcasts to the USSR and of censorship at Radio Liberty and Voice of America. These articles pointed out that there exists a discriminatory policy at the Voice of America against the Byelorussian people. Although the Voice of America

broadcasts programs to the USSR in eight languages, it omits the language of the third largest nationality in the USSR and Poland, namely Byelorussian.

Radio Liberty Adheres to the Policy of Continued Russian Occupation of Byelorussia

In its December 1976 issue *The Byelorussian Times* printed an article based on the testimony of a former employee of Radio Liberty concerning censorship at that radio station. According to the *Times'* source, Radio Liberty employees are prohibited from making any references in their broadcasts to Byelorussia which might disturb the *status quo*, that is, the continued Russian occupation of Byelorussia.

Political Control at Radio Liberty and Voice of America Differs Only in Detail

Although both Radio Liberty and Voice of America are financed by the federal government, they are administered differently and control over them varies. For example, it is generally agreed that Radio Liberty has more freedom in setting its news and edit-

orial policies than does the Voice of America. However, we, as representatives of the captive nations, are more interested in the basic approach to the whole question of the captive nations than in the details of news broadcasts. In this regard the difference between Radio Liberty and Voice of America is only superficial — neither radio station is permitted to demand Byelorussian independence, or, for that matter, any improvement of the basic political rights of the captive nations within the USSR.

Nevertheless, Byelorussian - language broadcasts by Radio Liberty are useful to the extent that they indicate to the Byelorussian people behind the Iron Curtain the U.S. concern for them and provide a convenient medium for the U.S. to explain its policies to the Byelorussian people.

Liberalization is Needed

Any liberalization of the present policy at the two radio stations is clearly desirable since it will benefit both the integrity of the radio stations and the people to whom these broadcasts are beamed.

Senator Percy's initiatives against bureaucratic intransigence and inep-

titude at the Voice of America should be applauded by all Americans who for years have been trying to uncover who really sets the policy at this important center of U.S. information.

Strong Censorship at the Voice of America

In the past, particularly strong pressures at the Voice of America from the White House, the State Department and the USIA, have resulted in highly distorted and censored broadcasting. According to Kenneth Giddens, former director of the Voice of America, an atmosphere of "timid restraint often imposed by the nervous and fearful" has developed at the Voice of America.

Voice of America usually refrains from criticizing the Soviet Union or broadcasting items which may offend Soviet leaders. The following are some noteworthy examples of this policy:

(1). The State Department and the USIA refused to allow the Voice to broadcast the text of Alexander Solzhenitsyn's book, "The Gulag Archipelago."

(2). American Embassy in Moscow refused to allow a Voice correspondent to cover an interview with the Soviet author, Andrei Amalrik in 1969.

(3). The White House intervened last year to prohibit Voice reporting of a visit by a group of Baltic-Americans with President Ford. The purpose of the visit was to urge the President not to sign the Helsinki Agreement.

(4). The Voice was not permitted to report on the unrest in Poland immediately before and after the recent

continued on page 2

NRHG(N) Council holds Convention - adopts resolutions

The National Republican Heritage Groups (Nationalities) Council held its seventh Annual Convention on May 20-22, 1977, in Chicago, Illinois. The Council is the only national organization representing nearly every nationality or ethnic group in the United States who have organized to present the case for their people to the Republican Party and to have a stronger influence on American political system.

This year 14 new officers were elected. Mitchell Kobelinski (Polish, Illinois) succeeded Congressman Edward Derwinski as President of the Council and Michael Sotirhos (Greek, New York) was elected Co-Chairman.

Resolutions were presented by the Policies and Resolutions Committee under the Chairmanship of Mr. Volde-mars Korsts, and the delegates were asked to indicate their preference on resolutions in writing. Adopted

resolutions form an important document since they reflect a considerable degree of expertise on the part of the numerous nationality groups which contribute to the resolutions.

The full text of the adopted resolutions, which was prepared with the able help of Dr. James Tashjian, is a lengthy document dealing with the affairs of the Council, the Republican Party and with domestic and foreign affairs. Excerpts from the foreign policy section which are of greatest interest to our readers are printed below:

Call to Abandon Detente Liberation of the Captive Nations

*** We call for the swift abandonment of the so-called 'policy of detente' with the Soviet Union as perilous to the security of the United States and all nations of the free world. We point

out that 'detente' was initiated first during the administration of a Democratic president, only to be continued during subsequent presidencies and has served to *benefit only the Soviet Union and other aggressor nations*. American adherence to 'detente' has colored almost every aspect of foreign policy and has handcuffed the United States in dealing with issues worldwide. This Convention calls for the return of our America to the Foreign policy of our late great President, Dwight D. Eisenhower — that policy which maintained the peace of the world by projecting our message that all adventures of would-be aggressors would not be tolerated and that the United States aspires to the peaceful liberation of the once-free nations of the Soviet Union and the Communist world in Europe and elsewhere — Albania, Armenia, Azerbaijan, Bulgaria, Byelorussia, Cossakia, Cuba, the Czechs

and the Slovaks in Czechoslovakia, East Germany, Estonia, Georgia, Hungary, Latvia, Lithuania, North Korea, Poland, Rumania, the Croats and the Serbians and Slovenians in Yugoslavia, Ukraine, Vietnam, China and other nations.

'Diplomacy in Morality' Return of Captured Territories

*** In short, we strongly urge the re-establishment of the traditional American policy based on the time-honored concepts of *diplomacy in morality*, in order that the United States can contribute most significantly to the building of a world in peace and harmony on the postulate of justice. American foreign policy must, as we have said, endorse the freedom of those nations who today endure Soviet occupation. Similarly, American policy must advo-

continued on page 2

The Byelorussian Times
ЧАС
Дзюмоўны беларускі часопіс у ЗША

9-06 Parsons Blvd.
Flushing, N.Y. 11357
U.S.A.

A Byelorussian Newspaper
Published six times a year
Publisher,

Dr. Roger Horoshko
Subscription \$5 per year
„ЧАС”

Дзюмоўная
беларуская газета
Выходзіць 6 разоў на год
Выдавец,

Др. Р. Гарошка
Падпіска 5 даляраў на год
Pending Second Class
at Flushing, New York 11355

Controlled Broadcasting

continued from page 1

food price increases.

(5). The former USIA director prohibited the broadcasting of a Voice news analysis of the death of Chinese leader Mao Tse Tung.

Restraints Imposed In Order Not To Offend Moscow

Clearly these restraints were imposed in order “not to offend Moscow” or even “possibly not to offend Moscow” by “inappropriate” news analysis.

It should also be clear by this time that the real reason why the Voice of America does not yet broadcast in Byelorussian is also “not to offend Moscow.” Byelorussian broadcasts by the Voice of America would have the effect of promoting Byelorussian nationalism in the Soviet Byelorussia which would be contrary to the Voice's

policy of accommodation toward Moscow. The USIA's usual explanations of “lack of money” or that the Byelorussian people can listen to other language broadcasts by the Voice of America are merely a cover-up obscuring the present appeasement policy.

U.S. Senate Leads the Way

The bureaucratic meddling with broadcasting policies at the Voice of America has become so serious that the Senate, at Mr. Percy's urging, took action to remedy the present chaotic situation. This action is in the form of an amendment to the Foreign Relations Authorization Act, Fiscal Year 1978, which calls for the reorganization of the State Department and the USIA in the areas of information and cultural activities and requires the President to prepare and to submit to Congress such reorganization plan by October 31, 1977. This amendment, as approved by the Senate Foreign Relations Committee on May 16, 1977, establishes broad principles for reorganization and requires that: (1) the Voice of America have a clear mandate to broadcast accurate, objective and comprehensive news; (2) the Voice of America provide such time as may be necessary for the articulation by the executive branch spokesman of official United States policy; and (3) the Voice of America broadcasting be strengthened in terms of both transmitter power and the number of languages broadcast.

It should also be added by us, that the proposed reorganization plan, within its structure of broad principles, must also remove all discriminatory practices under the present system. Discrimination against the Byelorussian people must end and Byelorussian language broadcasts must be initiated.

Captive Nations Want More Than Accurate News

While *The Byelorussian Times* completely supports the reorganization plan initiated by Senator Percy and as approved by the Senate Foreign Re-

lations Committee because it is a step in the right direction, yet Americans of captive nations descent want more from American broadcasting than the reporting of accurate news in a variety of languages. They want a policy which would permit the radio announcer at Radio Liberty or Voice of America to state officially on behalf of the U.S. Government that the U.S. fully supports Byelorussian and other captive nations independence from the USSR. Such policy must also permit these radio stations to present programming pursuant to this goal in the languages of these nations.

Effects on the Ethnic Press

A by-product of controlled broadcasting has been the undesirable effect that it has on the ethnic press in the West. Since broadcasters usually have plenty of material “ready for publication” and the publishers are always looking for material, much of this controlled material finds its way into the ethnic press, in particular into the Byelorussian-language press. Byelorussian broadcasters at Radio Liberty, from whom this material is taken, are in a particularly difficult situation because most scripts politically favorable to the Byelorussian nation would invariably “offend Moscow” and be considered as anti-Russian. Even if this were allowed, these scripts would also “offend” the Russian employees of Radio Liberty who have a major share of the broadcast time and who can and do exercise considerable influence at the radio station. It is a general rule that the vast majority of Russians, Communist or not, do not wish to see the Russian empire dismantled and are opposed to Byelorussian independence. They envision a new “Russia”, after the fall of Communism, essentially within the borders of the present USSR. This is why they oppose any expression of nationalism on the part of the captive nations hoping to retain these nations within their empire. The unofficial censorship exerted by the Russians at the Radio Liberty is more severe than is the control by the U.S. Government.

Consequently, “timid restraint imposed by the nervous and fearful” has more often been a rule rather than an exception at the Byelorussian section of Radio Liberty. The scripts that emerge are, for the most part, inoffensive and politically useless, yet they are often published in the Byelorussian-language press and are passed-off as first class journalism. Many Byelorussian readers have rebelled against such practice, pointing out the fact that the predominant role often given to controlled material in the press neutralizes its effectiveness and tends to stifle the growth of the Byelorussian political press.

Dr. R. Horoshko

NRHG - Resolutions

continued from page 1

cate the swift return to all proprietor peoples of their patrimony — their historical territories held without legal basis by all invader nations. In the issue of ‘morality in the conduct of government’, we ask all Republican legislators to press on the President the fulfillment of his campaign pledges in this regard. A number of steps taken by the Administration, or indicated as in the offing in the foreign policy field, are palpable contraventions of the principle of ‘morality’ in Government. For instance, the complete submersion of the ‘captive nations’ question not only is *amoral*, but sweeps under a shabby rug one of the major issues today governing the future of the world. *For this world cannot attain security and peace until every issue demanding the application of justice is frankly discussed and decisively and equitably settled.*

On Human Rights

*** Republicans must press for a concrete, contrite definition by the Administration as to what it means when it speaks about the ‘human rights’ issue abroad. There seems to be increasing evidence that the Administration's concern in this field is not universal of all the peoples and creeds in the Soviet Union and its satellite world. We are strongly supportive of our Government's pressing of the ‘human rights’ issue in its dealings with the Soviet Union, but we cannot accept the extension of these rights only to one, or a few, nationalities or creeds. *The Government of the United States must press for ‘human rights’ for all the captive peoples of the world.*

Support for the Dissidents

*** As citizens of the United States of America who enjoy freedom of speech, freedom of religion, freedom of press and freedom of assembly, we honor and pledge our personal, moral and spiritual support of all those 500 valiant defenders of freedom in Czechoslovakia who defiantly signed that human rights manifesto known as Charter 77 and all those in the Soviet Union and Central Europe who, despite brutal harassment and repression, have courageously called for basic human rights, the process of law, individual, social and economic liberties, and the right freely to worship God. We affirm our support of those who have chal-

lenged their governments to comply with the human rights provisions of the Helsinki Agreement of 1975, those who have been monitoring and reporting the condition of justice in their countries. We call upon the participants of the forthcoming 1977 Belgrade Conference, especially the United States delegation, to insure faithful compliance with the provisions of the Helsinki Agreement as well as the United Nations Universal Declaration of Human Rights.

On Radio Liberty, Radio Free Europe and Voice of America Byelorussian Broadcasts by the Voice of America Are Urged

*** Radio Free Europe and Radio Liberty must be continued with governmental assistance. We urge broadcast programs in the Albanian language; and we urge the USIA to establish Voice of America programs in the Slovenian and Byelorussian languages. In the latter instance we point out that the Byelorussians in the USSR and Poland represent the third largest nationality group in the Soviet Union.

On U.S. Military Superiority

*** To preserve the security of the United States and the freedom and peace of the world, we urge our Government to maintain the military superiority of the United States in the air, in space and on and under the sea.

On Crimes of Aggression

*** We point out that clear crimes of aggression, occupation and all acts of genocide are not governed by statutes of limitations and legally remain candidates for formal judgment — despite the passage of time.

Call for a Vigorous U.S. Foreign Policy

*** We advocate a vigorous foreign policy based on those postulates touched upon in this body of resolutions; but we propose no military adventures. We propose military intervention only when it is needed. Yet we urge the United States to conduct its foreign affairs always in total fulfillment of its God-given destiny — the championship of justice and freedom both at home and abroad — for the sake of our nation and our planet, for peace and the freedom of mankind in our time and for our children.

POLISH INTELLECTUALS SUPPORT THEIR NEIGHBORS

Circulating among underground publications in the Ukraine is a document containing the views of Polish intellectuals and titled ‘A Program for the Agreement of Polish Independence.’ The document is part of a series of protests which began at the end of 1975 when Moscow attempted to force certain articles into the Polish constitution that would increase Polish subservience to the Soviet Union. The statement reads, in part: ‘We are not neighbors of Russia. Our eastern neighbors are Ukraine, Byelorussia and Lithuania. A coexistence of many centuries binds us to these nations. ...We express our ardent solidarity with and support for the aspirations of these nations to independence from Russian subjugation. We must help these nations in their hopes as much as we are able.’ The document also graphically portrays the present situation of the non-Russian nations of the USSR: ‘The Ukrainian, Byelorussian and Lithuanian people are not independent; they have been forcibly incorporated into the USSR and subjected to political and ideological regimentation that is much more severe than ours.’

News Digest International — Dec. 1976

Рэдакцыя паведамляе што з прычыны недахопу месца наступныя артыкулы былі зьмешчаны ў гэтым нумары *Б. Часу*, будучь друкаваныя ў 11 нмры:

- 1) Яны йдуць падчас вайны, і ў часе супакою... U.S.N.W.R.
- 2) Рознасьць думкі — ня ёсьць варожасьць. Др. В. Новак
- 3) Экстрэмізм і дамоўленасьць. Др. В. Новак
- 4) Глыток паветра Бацькаўшчыны ды індывідуальная свабода. А. Луніч
- 5) Цікавая тэма. А. Асіповіч
- 6) Заўвагі да нарысаў Ю. Віцьбіча. М. Скрыннік

CAPTIVE NATIONS NEWS FROM NEW YORK

- 1) New Russian emigres break with the traditional Russian policy of big-nation chauvinism and imperialism
- 2) Political asylum asked for the Byelorussian refugee who forced the Soviet plane to Sweden
- 3) Committee formed to seek observer status for the Captive Nations at the United Nations

On June 12, 1977 the *Americans to Free Captive Nations* met in New York, at the Biltmore Hotel, with representatives of the captive nations from the USSR and its satellites, including recent Russian émigrés.

In addition to the annual preparations for the Captive Nations Week observance at the Statue of Liberty, which this year will be held on Sunday July 24, 1977, several other new developments occurred:

Mr. Sinjavin, speaking for the organization of recent Russian émigrés as well as for a large number of ethnic Russians in Soviet Russia, read their statement of policy on the relations between Russia and the captive nations inside the USSR, such as Byelorussia, Ukraine, Georgia and others. According to Mr. Sinjavin, Russians must abandon all pretenses of hegemony toward these nations and recognize their full and complete political independence without any preconditions or reservations. Mr. Sinjavin went on to say that only in this way will Russia be able to save herself and prevent reprisals against the Russians if good relations

are not established between Russia and the captive nations who are her neighbors.

Mr. Sinjavin's statement is significant in that it is the first statement of this nature ever made by any organized Russian group. All other Russian groups in the West, as well as their press, subscribe to an opposite view – while they may dislike Communism, they favor a Russian empire and oppose its dissolution.

In noting the reality of the situation and the ever-increasing difficulties which the Russians have in maintaining their present empire (USSR), Mr. Sinjavin predicted that it will crumble one day just like the Roman Empire. That is why many Russians, including the new émigrés, are embarking upon a new course, which, if followed, could lead to friendship and cooperation between Russia and her neighbors who are now her enemies.

Furthermore, the new Russian émigrés will soon publish a new Russian-language newspaper in New York which will support the views presented by Mr. Sinjavin.

On May 26, 1977, a Byelorussian

refugee had diverted a Soviet airliner and forced it to land in Stockholm where he surrendered himself to the Swedish authorities. Hans Holmer, the Stockholm police commissioner refused to disclose the name of this person, but identified him as a 37 year old citizen of Byelorussia who hated Communism. Later it was learned that the defector's name is Vasil Sasnouski.

Since this action was clearly an escape from the totalitarian regime in Byelorussia and as such is fully supported by all the captive nations, the *Americans to Free Captive Nations* sent the following letter to the Swedish Government on behalf of the refugee:

June 13, 1977

Statsrådsberedningen
Mynttorget 2
Fack S-10310
Stockholm, Sweden

Dear Sir:

On behalf of the Americans to Free Captive Nations we wish to express

our whole-hearted support for the Swedish Government's refusal to extradite the Byelorussian refugee who had diverted a Soviet aircraft to your country on May 26, 1977.

We urge the Swedish Government to consider this incident not as a criminal act but as a desperate flight to freedom by an individual who could not bear to live under totalitarian regime in Soviet Byelorussia and who chose the only means of escape available to him.

We ourselves and on behalf of the thousands of our members in the United States who also fled from Communist tyranny by other means, fully understand and sympathize with this refugee's plight and urge the Swedish Government to grant him political asylum.

Very truly yours,

Valentina Kalynyk Dr. R. Horoshko
President Secretary

A committee of six persons was formed which will make the necessary preparations and file applications at the United Nations seeking observer status for the captive nations.

Cultural Enrichment Program announced in Canada

At the request of Dr. Raisa Zuk-Hryskievic, the Byelorussian representative and member of the Canadian Consultative Council on Multiculturalism, *The Byelorussian Times* is pleased to print below the Communiqué announcing the establishment of a new Cultural Enrichment Program in Canada.

OTTAWA, June 17, 1977.

The Minister of State for Multiculturalism Joseph P. Guay has announced the details of the new Cultural Enrichment Program which will provide increased opportunities for many Canadians to gain a greater appreciation of the richness of Canada's culturally pluralistic society.

The program, announced on Friday to the Canadian Consultative Council on Multiculturalism in Vancouver, will enable non-profit ethno-cultural organizations which are directly responsible for the operation of supplementary cultural-linguistic courses to receive financial assistance from the federal government through the Multiculturalism Directorate of the Department of the Secretary of State. The program will also provide financial assistance to these same organizations to enable them to develop and operate short-term training sessions aimed at improving the skills of the instructional personnel of these courses. And, the program provides increased financial

assistance to the organizations for the development and production of teaching-aids for use primarily in these supplementary courses.

These voluntary organizations operating supplementary cultural-linguistic courses and who can clearly demonstrate financial need, could receive financial grants of \$4.00 per classroom hour up to a maximum of 50 hours per class per school year. The operational supplements could be used towards salaries, administrative overhead, rent, teaching-aids and other costs incurred in operating these courses.

The program can also provide grants to sponsoring organizations of \$15 per teacher per day for participation in a personnel development program. These funds may be allocated by the sponsoring organizations to participants to defray tuition, travel and development and operation of the training sessions.

Increased financial assistance will be provided for both the development of and for the production of teaching-aids for languages other than English and French. Grants will be awarded to ethno-cultural organizations up to a maximum of 50 percent of the costs incurred in the development.

Grants will also cover the full costs of printing or producing the first copy of the textbooks or teaching-aids. The costs of subsequent copies required

Americans To Free Captive Nations

cordially invites you to attend the 19th observance of the

CAPTIVE NATIONS WEEK

at the *STATUE OF LIBERTY* in New York
on Sunday, July 24, 1977, at 1:30 P.M.

The program will include: readings of the *Captive Nations Proclamations* issued by President Carter, the Mayor of New York City, the Governors of New York and New Jersey; speeches by the dignitaries; remarks by the representatives of the newest political emigration from the USSR; speeches by the *Captive Nations' leaders*; and entertainment consisting of national folklore.

At the end of the rally there will be a parade and the placing of the wreath at the foot of the Statue of Liberty to honor the Freedom Fighters.

by the association must be covered by the applicant.

Organizations that apply for grants must operate courses outside of the formally organized public or separate school systems in Canada and outside of normal school hours.

Application forms for the three segments of the Cultural Enrichment Program are available from the regional offices of the Department of the Secretary of State.

Mr. Guay said that the new program was developed in response to the recommendations of the Canadian Consultative Council on Multiculturalism and that it would provide increased cultural enrichment by enabling Canadians to gain a better

understanding of their heritage.

Information: Joan Potvini, Ottawa (613)992-6243

ПОШУКІ

1) Шукаю свайго бацьку Нікалая Афанасьевіча Кушнерука. Да 1939 г., Нікалай Кушнерук жыў у Лубно.

2) Шукаю свайго хроснага бацьку Александра Абрамчыка, які да 1939 г. чыў у Луніну.

Просім пісаць да рэдакцыі газ. Час або: Mrs. Lucy Franke, 1022 Minert Rd., Walnut Creek California, 94598

BYELORUSSIAN HERITAGE FESTIVAL

On May 21, 1977, the Second Byelorussian Heritage Festival was held at the Garden State Arts Center in Holmdel, New Jersey. The Garden State Arts Center is operated by the New Jersey Highway Authority which presents various cultural activities and concerts in its huge outdoor amphitheater which is truly one of America's most beautiful and magnificent centers for the performing arts.

Due to the New Jersey Highway Authority's stringent artistic requirements for the performers and the assurance of a large audience, only a few nationalities have qualified for the presentation of their Heritage

Festivals at the Garden State Arts Center.

The Byelorussian Heritage Festival began at 10 AM at the picnic and recreational areas of the beautiful park surrounding the Arts Center. Volleyball tournaments were held among the Byelorussian and other invited teams, many of which are active in the U.S. Volleyball Association.

Food stands, featuring authentic Byelorussian food, drew large crowds all day long.

In the early afternoon onlookers were treated to an extensive and authentic fashion show featuring Byelorussian national costumes from

Governor Brendan Byrne (center) addresses the audience. On the left, Dr. Vitaut Kipel, Chairman of the Byelorussian Festival Committee and on the right, F. Joseph Carragher, Executive Director of the New Jersey Highway Authority.

Haja Teddome and Elizabeth Markowski perform a duet

the various regions of Byelorussia. This show was filmed for subsequent television broadcasts.

A huge tent housed a large display of Byelorussian arts and crafts. According to the programme: "Arts and crafts on display at the Byelorussian Folk Festival in Holmdel, N.J., represent only a small fraction of the millenium-old artistic heritage of the Byelorussian people and of Americans of Byelorussian descent. Modern Byelorussian artists impart to their creative works colors, shapes and symbols characteristic of the art of their native country."

"The most visible and expressive Byelorussian folk art is to be found on national apparel – in weaving and embroidery – where the predominant colors are red, white, black and green. Symmetry and geometric design are the most outstanding features of the Byelorussian decorative pattern. The Byelorussians apply widely their folk ornamentation to apparel – shirts, blouses, aprons, head dress, belts, rugs, etc. – but also to architecture, interior decorations, wood carving, metal works, textiles, graphics and printing."

"Of the more popular artifacts with application to national design pattern are table cloths, bead spreads,

Members of the South River Folk Dance Group

Soloists Ira Kalada and Nicholas Streczyn

photo albums, and many other things. Recently, straw-encrusted and harmoniously colored jewelry boxes and treasure chests have increasingly been produced by the Zhlobin factories near Homiel (Gomel) and marketed internationally."

At 3 PM, a three hour-long program, steeped in Byelorussian culture, consisting of 40 different performances by the soloists, choirs, dance ensembles and orchestras, commenced on the amphitheater stage.

The performing artists included the well-known Byelorussian soloists: Ira Kalada, Nicholas Streczyn, Piotr Koniuch, and Bohdan Andrusyshyn.

Two choirs, the Byelorussian Folk Choir under the direction of Dimitri Weresow, and the beautiful Kalina Choir under the direction of Xavery Borisoviets, provided the spectators with fine examples of Byelorussian song.

Dance ensembles LANOK from South River and VASIOLOK from New Brunswick, presented a series of Byelorussian folk dances.

There were excerpts from the Byelorussian comic opera, VIASIOLO

MAYSTRA by M. Ravenski.

In addition, the duet of Elizabeth Markowski and Haja Teddome, and the women's SEXTET from New York performed a number of Byelorussian songs.

Shortly after the opening of the stage program, Governor Brendan Byrne of New Jersey addressed an audience of about 3 000 persons at the amphitheater and signed a proclamation designating May 21, 1977, as the Byelorussian Heritage Day in the State of New Jersey.

The Byelorussian Heritage Festival's success was due to the hard work contributed by the entire Byelorussian Festival Committee and especially by its Chairman, Dr. Vitaut Kipel.

In addition to the presentation of Byelorussian culture, the Byelorussian Heritage Festival served another important purpose: it brought together Byelorussians from across the U.S., Europe and Australia and provided them with a convenient meeting place for the exchange of opinions and co-ordination of effort by the various Byelorussian organizations.

A group of folk dancers from New Brunswick and New York

Ледавіковыя пэрыяды *працяг з 6-й бачынкi*

рыяду на клімат зямлі ёсць 10%, другога 25%, а трэцяга 50%. Рэшта 15% гэта часткова недакладнасьць, а часткова ўплыў іншых, магчыма перэрыядычных прычынаў якія ўплываюць на клімат.

Дасьледчыкі сьняння ўжо прыйшлі да высаву, што зьмены ў гэамэтрыі зямной арбіты зьяўляюцца фундаментальнымі прычынамі ледавіковых вякоў на зямлі. Яны далей прадказваюць, што за наступных некалькі тысяч гадоў, паўночны

гэмісфэр шырака пакрыецца лёдам.

Іншыя, яшчэ неабаснаваныя прычыны, якія дадаткова могуць мець уплыў на клімат і выклікаць ледавіковыя пэрыяды на зямлі, гэта зьмены ў сіле радыяцыі сонца, частковае зацьменьне сонца дзеля якой небудзь прычыны, як касмічным пылам або пылам выкінутым з вулканаў у атмасфэру, і зьмены ў цыркуляцыі цяпла ў моры й атмасфэры.

– Др. Р. Гарошка

10-ыя Ёгодкі ад Заснавання Парафіі Св. Духа ў Дэтройце

5га чыравеня 1977 году, Парафія Сьвятога Духа БАПЦ ў Дэтройце сьвяткуючы сваё парафіяльнае сьвята, адзначала таксама 10тыя ёгодкі існавання Парафіі.

Да гэтага Вялікага Сьвята настаяцель і парафіяне рыхтаваліся вельмі салідна. Закончылі ўпрыгожваньне Іканастасу і памалювалі царкву, зь сярэдзіны.

Урачыстую Архірэіскую Літургію служыў Высокапрэсьвяшчэньнейшы Архіепіскап Мікалай у саслужэньні Настаяцеля нашай Парафіі, айца Максіма, Настаяцеля Парафіі Жывавіцкай Маці з Клівэлэнду, айца Грыгора, і Протадыякана а. Міхася Страпко. Прывітавалі: Язэп Сажыц, Валодзя Катовіч і Віктар Бакуновіч. Надзвычайна прыгожа і памастацку сьпяваў царкоўны хор пад кіраўніцтвам Сп. В. Спісарчука. На заканчэньне Багаслужбы хадзілі з працэсіяй кругом царквы, адслужылі малебен і ўсе паўшы на калені адсвяткавалі „Магутны Божа“.

Пасьля Царкоўнай Урачыстасьці, усе прысутныя сабраліся ў царкоўна-грамадзкай салі на банкет. Пасьля абеду пачалася Акадэмія. Сп. Мгр. Васіль Плескач, старшыня нашай Парафіяльнай Рады, прывітаў Уладыку Мікалая, айца Грыгора, айца Несьцяра Столярчука з Украінскай Катэдральнай Царквы і айца Протадыякана Міхася з Клівэлэнду. Далей прывітаў і прадставіў: старшыню клівэлэндскай беларускай Парафіяльнай Рады, Сп. К. Калашу і другіх дарагіх гасьцей з Клівэлэнду, як Спю. К. Калашу, Сп. А. Стрэчаня, які фактычна быў „архітэктарам” і безінтэрэсоўна шмат працы ўлажыў у пабудову нашага надзвычайна прыгожага Іканастасу. Вітаньня былі таксама зь вялікім энтузіязмам госьці з Торонто, Сп. Кірка – старшыня параф. Рады, Сп. К. Акула, і іншыя, госьці Украінцы з дзвёх іхніх парафіяў на чале са старшынямі Парафіяльных Радаў п. п. Фэдорэнко і Шаршун. Прадстаўнікі і дастойныя госьці з свайго боку віталі нас і складалі пажаданьні.

Др. Язэп Сажыц у сваім кароткім але цікавым рэфэраце, зрабіў гістарычны перагляд, як разьвівалася царкоўнае бел. жыцьцё ў Дэтройце і як дайшло да заснаваньня першай беларускай парафіі ў Мічыгане. Ужо ў 1952м годзе наведваў Беларусі ў Дэтройце сьв. пам. Уладыка Васіль. Была адслужана, нашым правячым Япіскапам беларуская Багаслужба ў вялікай пратэстанцкай Царкве. На гэтай урачыстасьці прысутнічала шмат Беларусі ў нашай т. зв. „старой эміграцыі”, дзякуючы паведмленьню і артыкулу пра Беларусі ў Мічыгане, зьмешчаным у мясцовай амэрыканскай прэсе. Пазьней, дзякуючы „місіянерскай працы” айца Міхася (сяньня Уладыкі Мікалая), які прыяжджаў да нас з Торонта, часта адбываліся беларускія Багаслужбы ў Дэтройце ў прыватных бел. дамох, або ў Украінскай Царкве, а таксама выконваліся Ім царкоўныя Трэбы для нашых сем’яў, якія гэтага жадалі. Урэшце, 5га травеня 1967 году, на агульным арганізацыйным сходзе была выбраная першая Парафіяльная Рада і „афіцыйна” заснаваная Парафія БАПЦ імяні Св. Духа ў Дэтройце.

Пры гэтай нагодзе дакладчык зь вялікім разчуленьнем і сэнтымэнтам, прачытаў цікавы дакумэнтальны ліст аб Багаслаўленьні і Зацьверджанні нашай Парафіі ад правячага Япіскапа, пакойнага Архіепіскапа Васіля. Багаслаўленьня і малітвы нашага

дарагога, пакойнага Архіепіскапа, відаць былі мілыя і ўгодныя Госпаду Богу, бо парафія Св. Духа ў Дэтройце пачала хутка разьвівацца і мацнець.

За пару гадоў ужо прыдбалі сваю Царкву (будынак), а потым і парафіяльны дом для настаяцеля.

Першым сьвятаром ў нашым Прыходзе быў а. Хведар, але нажалі, з прычынаў матар’яльных (меў вялікую сям’ю) быў змушаны шукаць больш платную працу.

Пасьля а. Хведара, на працягу больш аднаго году, нам Прыход ачоляваў Япіскап Мікалай.

Сёньня Настаяцелем Прыходу Св. Духа ў Дэтройце ёсьць а. Максім. Усе парафіяне любяць і паважаюць а. Максіма, таксама як і а. Максім з запраўднай хрысьціянскай любоўю адносіцца да сваіх вернікаў.

Пры гэтым рэфэрэнт зазначыў, што наагул сіла і сьветлая будучыня нашай Св. БАПЦарквы знаходзіцца ў тым, што нашыя Архіепіскапы і Сьвятары слжаць Богу і нам толькі з перакананьня ў сьвятую справу і пасьвячэньня, а не з матэр’яльных карысьцяў.

На заканчэньне Др. Сажыц яшчэ раз падзякаваў Архіепіскапу Мікалаю і прысутным беларускім сьвятаром за іх адданасьць і працу для БАПЦ, а таксама фундатарам, ахвярадаўцам і будаўніком царквы Св. Духа ў Дэтройце кажучы: „выбачайце, што ня буду пералічваць усіх і хваліць хто сколькі ахвяраваў ці зрабіў для нашай Царквы, бо заўсёды можна памыліцца, кагось перацэньваючы, а каго недацаніўшы.”

—Дэтройцкі

Ліст ад Архіепіскапа Всіля:

14га травеня 1967

ІХ МІЛАСЫЦЯМ

Спадаром Др. Язэпу САЖЫЦУ, Старшыні, Мікалаю ПРУСКАМУ, Сакратару, Мікалаю КУМЭЙШЫ, Царкоўнаму Старасьце, і Юрыю МАЗУРО, Скарбніку, Парафіі імя СЬВЯТОГА ДУХА нашае Св. БАПЦарквы

ў ДЭТРОЙЦЕ

БАГАСЛАВЕНСТВА І ЗАЦЬВЕРДЖАНЬНЕ

Сьвятая Царква Хрыстовая гэта аснова Царства Божага на зямлі, таму кожная нашая Парафія гэта цаглінка ў будове Яго. Вось чаму і Вашая новая Парафія нашае Св. Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы ў Дэтройце мілая нашаму Пастыраначальніку Госпаду Богу і Спасу Ісусу Хрысту, Богу Духу Сьвятому, бо яна будзе служыць на Славу Яму, і на дабро і радасьць Вам, нам усім і ўсяму нашаму пакутнаму і Вялікаму Беларускаму Народу.

Дзеля гэтага Мы, як Ваш правячы Епіскап, зь вялікаю радасьцю хвалім гэты Ваш слаўны чын, і

БАГАСЛАЎЛЯЕМ Вашую Парафію, і

ЗАЦЬВЯРДЖАЕМ Вашую ХВАЛЕ НУЮ ЦАРКОЎНУЮ РАДУ.

Гасподзь Бог наш ДУХ СЬВЯТЫ, Бог АЙЦЕЦ, і Бог СЫН няхай прабываюць з Вамі і багаслаўляюць Вас, сямейкі Вашыя і усіх вернікаў Вашае Парафіі.

З малітвамі і любоўю ў Госпадзе,
Ваш
+Архіепіскап Васіль

* * *

НОВЫ ДЫЯКАН Б.А.П.Ц.

а. Др. Расьціслаў Войтэнка

Сёлета, 15га чыравеня Доктар Права, Спадар Расьціслаў Войтэнка быў рукапаложаны ў сан Дыякана БАПЦ. Акт рукапалажэньня выканаў Яго Эмінэнцыя Мітрапаліт Андрэй, пры перапоўненай вернікамі царкве Жывавіцкай Божай Маці ў Гайлэнд

Парку, Н. Дж.

Характэрна, што ў гэтай самай царкве, Жывавіцкай Божай Маці працаваў раней вікарным сьвятаром а. Віктар Войтэнка, ягоны бацька, а яшчэ раней, Ягоны дзед, Мітрафорны Прапастэр а. Сьцяпан Войтэнка, які быў і Настаяцелем гэтага Прыходу.

Зусім зразумела, што пасьвячэньне маладога адваката, Доктара Права, ў духоўны сан, зрабіла глыбокае ўражаньне ды выклікала шчырае задавальненьне ўсей беларускай калені з нагоды далучэньня, да ліку духоўнага пэрсоналу, яшчэ аднаго сьвятара.

У сваёй прамове, на банкете, а. Расьціслаў сказаў, што будзе выконваць сьвятарскія абавязкі як найлепш, ды адначасна паабяцаў супрацоўнічаць з моладзьдзю па лініі царкоўнага ўзгадаваньня.

„Канчаючы сваю кароткую прамову”, сказаў айцец Расьціслаў, „я хочу верыць, што мае рукапалажэньне ўключае ў жыцьцё нашай царквы яшчэ адзін элемент, элемент амалоджаньня, а адначасна з гэтым, запэўненьне цягласьці жыцьця Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царквы наагул.” — М. Гарошка

Ледавіковыя пэрыяды палучаныя з арбітай зямлі

Больш як сто гадоў таму, І. Крол даводзіў, што ледавіковыя пэрыяды на зямлі, палучаныя з зьменамі руху зямлі навокал свае восі і навокал сонца. У дадатак да штодзённага абароту зямлі навокал свае восі і гадовага абароту навокал сонца, ёсьць яшчэ тры аснаўныя пэрыядычныя рухі: (1) працэсія зямной восі (зьмена кірунку восі) з пэрыядам 21000 гадоў, (2) зьмена нахіленьня восі да плошчы арбіты з пэрыядам 41000 гадоў і (3) зьмена формы арбіты (эліпсы) з пэрыядам 92000 гадоў. Усе тры зьменныя рухі разам выклікаюць зьмены ў колькасьці цяпла якое падае на зямлю з сонца, і таму, Крол прапанаваў, што яны пэрыядычна выклікаюць ледавіковыя пэрыяды на зямлі. Аднак довадаў, якія-б падтрымалі тэорыю Крола, у той час ня было, а пазьней, у 1909 г., гэтая тэорыя аказалася як-бы неправідловай, калі нямецкія дасьледчыкі, разкопваючы ледавіковыя асадкі ў Альпах, маглі знайсці довады толькі на чатыры ледавіковыя пэрыяды, кожны ад 100000 да 200000 гадоў даўжынні, і што апошні ледавіковы пэрыяд кончыўся 25000 гадоў таму.

У гадох 1920, 1930 і 1928 М. Мілянкевіч (Югаслаў) друкаваў свае працы і аблічэньні (без кампутара) пра ўплыў вядомага руху зямлі на зямны клімат. Згодна Мілянкевіча, за мінулых міліён гадоў мелася быць не толькі некулькі а 25 аснаўных кліматычных зьменаў (ледавіковых пэрыядаў) на зямлі.

У 1950х гадох дасьледчыкі прыйшлі да выснаву, што найлепшы спосаб даведацца колькі ледавіковых пэрыядаў было і калі, гэта з раскопкаў асадкі на дне Мора. Дно мора безупынна пакрываецца шкілетами мікраскапічных арганізмаў (1/2 мм. вялічынні) каторыя потым уключаюцца да марскіх асадкі якія растуць слаямі, прыблізна па 2.5 см. на тысячу гадоў. Кісларод у шкілетах гэтых арганізмаў складаецца з двух стабільных (не радыяактыўных) ізатопаў, O^{16} і O^{18} , пра-

порцыя каторых залежыць ад кліматычных абставінаў у той час, калі гэтыя арганізмы жылі. У першую чаргу, пры нізкай тэмпературы, больш цяжэйшага ізатопу пападае ў вапна і шкілет арганізму. Па другое, падчас ледавіковага пэрыяду шмат вады паруе з мора і ператвараецца ў ледавікі, а ў пару з большай магчымасьцяй пападае лягчэйшы ізатоп кіслароду. У выніку гэтага, канцэнтрацыя цяжэйшага ізатопу кіслароду значна павялічваецца ў моры і ў шкілетах арганізмаў падчас ледавіковай пары. Згодна з гэтым мэтадам, выкопваюцца асадкі з дна мора і мераецца прапарцыя ізатопаў кіслароду ў шкілетах знойдзеных на розных глыбінях асадкі.

У такі спосаб у 1950 годзе Ц. Эміліяні (Амераканец) мог зьмераць кліматычныя зьмены на зямлі, якія ў большыні пагаджаліся з аблічэньнямі Мілянкевіча, бяз розьніцы, дзе і у якім акіяне гэтыя асадкі былі выкапаныя. Эміліяні, аднак, быў абмяжованы недакладнасьцяй акрэсьленьня часу адлажэньня асадкі. Ён карыстаўся мэтадам радыяактыўнага вугля які дастаткова акуратны толькі да 40000 гадоў.

Гэтыя досьяды былі паўтораны з большай дакладнасьцяй Шаклетонам і памочнікамі (Амэрыканцамі) два гады таму і ізноў нядаўна. Для лепшага акрэсьленьня часу ў далёкім мінулым, яны выкарысталі факт, што 700000 гадоў таму магнетычнае поле зямлі зьмяніла свой кірунак. Кірунак магнетычнага поля зарэгістраваны ў магнетычных мінералах у асадках, якія яны выкапалі разам з шкілетами мікраскапічных арганізмаў.

Шаклетон мог паказаць з ягоных практычных досьледаў, што клімат зямлі і ледавіковыя пары маюць тры аснаўныя пэрыяды: 23000 гадоў, 42000 і 100000 гадоў якія добра, хоць ня зусім дакладна, пагаджаюцца з вядомымі пэрыядычнымі рухамі зямлі. Уплыў першага пэ-

працяг на 4-й бачыныцы

ХТО І ДЗЕЛЯ ЧАГО?

21га травеня 1977 году адбыўся ў Мастоцкім Цэнтры ў Нью Джэрзі, Беларускі Народны Фэстываль, наладжаны стараннем адмыслова створанага камітэту й выкананы працаю шматлікіх артыстычных удзельнікаў і вялікай колькасці тэхнічных працаўнікоў.

Спадзяюся, што дакладнае апісанне самога Фэстывалю знойдзеца на іншым месцы гэтай газеты, ці мо' ў іншай газэце, а я тут хачу заняцца друкаванай праграмай Фэстывалю.

Унутры вокладкі праграмы Фэстывалю знаходзіцца прывітальная адозва старшыні арганізацыйнага камітэту фэстывалю Др. Вітаўта Кіпеля. Адозва напісана каратка, ясна й палітычна пісьменна, бо пералічае галоўныя месцы Беларусі, незалежна ад таго пад якой акупацыяй яны знаходзяцца; пералічаючы сярод местаў Беларусі Вільню, Смаленск, Берасце, аўтар адозвы як бы вызначае граніцы Беларусі, хаця трэба сказаць, што ў пералічэнні выразна чуецца нястача Дзвінска.

Прачытаўшы адозву В. Кіпеля, тым больш неспадзеўкай было пабачанне на апошняй старонцы вокладкі, карты Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі. Я не хачу ўваходзіць у тое, ці наагул была патрэба змяшчаць карту савецкай рэспублікі, але справа ўскладняецца тым, што пад картаю БССР знаходзіцца ў ангельскай мове напіс — „Беларусь”.

Незалежна нават ад палітычнага падыходу, гэткую камбінацыю карты з напісам, можна й трэба назваць ашуканствам, ашуканствам з зусім выразным палітычным абсурдам, дзеля таго што паняцці БССР і Беларусь, гэта паняцці ня толькі розныя, але варожыя й супроцьстаўныя. Памінаючы ўжо тое, што твор пад назовам БССР, гэта расейская калёнія, а не дзяржава Беларускага Народу, нават тэрыторыя гэтай калёніі не абывае ўсяе Беларусі й не абывае многіх тых местаў пералічаных у адозве В. Кіпеля.

Савецкая (разумей расейская) прапаганда ўвесь час даводзіць, што БССР і Беларусь — гэта тое самае й што ніякай Беларусі паза межамі БССР няма. Я зусім добра разумею чаму гэта робяць Саветы, але мяне дзівіць чаму заіснавала для некага патрэба, за беларускія грошы рабіць савецкую прапаганду. Хацелася-б даведацца ад удзельнікаў арганізацыйнага камітэту хто за гэта адказны?

Калі-б удзельнікі арганізацыйнага камітэту фэстывалю не захацелі-б даць у гэтай справе высвятленні, дык трэба было-б у будучыні, калі ня будзе запэўняння, што палітычнае шкоджанне не паўторыцца, заклікаць грамадства да байкоту Фэстывалю, бо мясцовыя палітычныя карысці не патрапяць зраўнаважыць агульнай палітычнай шкоды.

Некаму можа здавацца, што гэта толькі недагляд, недасветчанасць, ці палітычная няграмацнасьць, але выглядае, што ў гэтым шаленстве ёсць мэтода, відаць наперад некім зь некім ўзгодненая, бо ў інтэрвю перад тэлевізійным апаратам Сп. Уолтэр Станкевіч водзячы пальцам па такой самай павялічанай карце, як у праграме, ізноў гаварыў аб БССР, як аб Беларусі.

Выкажэцца Спдарове, каб было больш ясна хто, зь кім і куды нас хоча цягнуць.

— Л. Галык

Я . Ю Х Н А В Е Ц

У ТУЮ НОЧ

У тую ноч я быў адзін у полі
пад крыжам схіленым, сівым.
Ноч плыла нада мною моўкна,
і ўсходзіў месяц спахвалля.
А зьнічкі, зраднікі вышыняў,
секлі небасхіл агнём.

У сьпелым жыце чуў, як сьцежку
сьвяты Мікола пражынаў.
І плач у воддалі: — О, любы,
на якой вярсьце прыстаў?

А ноч плыла, плыла і моўкла
і над крыжам і над усім...
У кажнай болесьці жыцця зарука, —
ах, шмат балючага ў ціхім!

1952

Я не хачу губіць што ня раз гублялася —
нявольнік я сваёй душы, —
кляцбай жыве яно
губляецца
у горадасьцях усялячых варагоў.

Як птушка тая ў гнязьдзе адседжваешся —
прабачлівы нявольнік я, —
лягчэй сабе ня робіш...
Зьмяняеца
тое, што любіў маленцам пакараным
у горадасьцях настаўнікаў усялячых.

І вось памалу, сваёй малой ахрышчаны,
яшчэ нявольнік я,
скранаю жарсна жыцьцёвыя спалохі;
як скарб багаты, ціхату дзялю —
спадаты і цуды непакорнага
раздаю правадыром усякім.

Яшчэ нявольнік я. —
Я дуэліст непаваротлівы —
кляцбай жыве яно.
І ўночы, вецер, бы рассыпісты,
цярпліва сьняцца сны:
— Ты ёсьць, ты ёсьць.

Вятры падзьмуць і ветракі ізноў
зацэпляць крыламі скрыгат жорнаў.
З воддалі лугоў жалейкі сьпеў,
бы дзявочы смутак і сорам.

Сьпеў ручьём імкне ў прасьцяг нябёсаў,
але шчыра нікне ў затуле пушчай,
між ствалоў іміштых і вываратняў каранастых,
каб вецер зноў іх там спаткаў
і шорахам жывым між галінаў шастаў.

Сушавеем зноў падзьмуць вятры.
Уздыхнуць пыл дарожны, і скалынуць на полі збожжа,
асьцюдзяць твар ад працы запацелы,
смутны сьпеў жалейк у далаве разьвеюць...

Ах, не! Смутак благасьсям жыцця паможа!

Гісторыя Нарбута

Гісторыя кожнага народу ў першую чаргу, пішаца сваімі людзьмі, сваімі гісторыкамі; наадварот, гісторыя народу, напісаная ягонымі суседзьмі — ніколі ня можа быць аб'ектыўнай.

Да гэтага часу мы ведаем толькі адзінага гісторыка, Літоўца (Беларуса), Хведара Нарбута, які ў сваёй манумэнтальнай працы *Гісторыя Літоўскага Народу*, выданай у 1835–1841 гадох, апісаў дзеі свайго народу аж да Вуніі 1569 г. *Гісторыя Літоўскага Народу* (Беларускага) гэта — 9-ці томная праца; маець больш 5000 бачынак друку. Хведар Нарбут кажа ў сваёй прадмове, што ягоная праца была вынікам 30-ці годняй дасьледчай працы.

Жадаючы бліжэй запазнацца з Г.Л.Н. Нарбута, просім звяртацца да Сп. Др. П. Маркоўскага. Ягоны тэлефон: (201)249–2255. Жадаючым Др. Маркоўскі можа выпазычыць копіі кнігаў Хведара Нарбута.

Рэдакцыя газеты *Беларускі Час* ёсьць уласнікам мікрафільму ўсіх 9-ці тамоў *Гісторыі Літоўскага Народу* Х. Нарбута. Зацікаўлены, ў справе рэпрадукцыі гісторыі Нарбута (з мікрафільму на паперу), могуць звяртацца ў гэтай справе да Рэдакцыі газеты *Б. Час*. — **РЭДАКЦЫЯ Б. ЧАСУ**

Парафіяльнае Сьвята ў Дораты

Недалёка ад Атлянтык Сіты ў штаце Нью Джэрзі ў Дораты, знаходзіцца прыход Св. Тройцы Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царквы. Настаяцелям прыходу ёсьць а. Карп Стар.

12га чэрвеня г.г. Царква ў Дораты ладзіла сваё Парафіяльнае Сьвята. На гэтую вялікую ўрачыстасьць прыехаў Яго Высокапрэасьвяшчэнства Мітрапаліт Андрэй, парафіяне Сабору Св. Кірылы Тураўскага з Нью Ерку са сваім Настаяцелем Пратаірэям а. Васілём Кэндзішам. З Гайланд Парку прыехалі: а. Александр, Настаяцель Прыходу Жывавіцкай Божай

Маці, дыякан Доктар а. Расьціслаў Войтэнка й многа парафіянаў.

Службу Божую ачолюў Уладыка Мітрапаліт Андрэй у саслужэньні а. Карпа, а. Васіля, а. Александра, Дыякана а. Расьціслава, Іпадыяканаў: Ю. Драздоўскага, Войтэнкі й прыслужнікаў. Злучаным хорам трох прыходаў кіраваў рэгент Сп. М. Тулейка.

Уладыка Андрэй сказаў вельмі глыбокую па зьместу пропаведзь на тэму „Сіла Св. Духа”, ў каторай падкрэсьліў, што толькі Сіла Св. Духа дапамагла а. Карпу сарганізаваць у Дораты прыход у так няспры-

яльных умовах.

Падчас Службы Божай Уладыка ўручыў Нагарадную Грамату Стара-сьце гэтага прыходу Сп. Хведару Маліноўскаму за яго вялікую й афярную працу для дабра Прыходу.

Вельмі ўрачыстая Служба Божая закончылася крэсным ходам навокал Царквы й малебнам Св. Тройцы.

Пасьля Службы, усе прысутныя перайшлі да царкоўнай салі на абед, прыгатаваны Сястрыцтвам. Падчас абеду былі прывітаньні й як-найлепшыя пажаданьні для далейшай разбудовы Прыходу. Многа гаварылі аб пабудове ў Дораты царкоўнага цэнтру ды яго значэньне для беларускага грамадства.

На абедзе быў Атаман Новай Кубані Іосіф Швэдіў, каторы ў сваёй прамове вельмі дзякаваў нашаму Мітрапаліту за тое, што падчас Службы Божай Уладыка памінаў „многапакутны казацкі народ”. Атаман сказаў: „Ніхто й ніводная Царква праваслаўная, апрача беларускай, не памінае Казакоў у сваіх малітвах.” Гэтыя словы Атамана выклікалі вялікае ўражаньне на прысутных.

Падчас абеду адбылася лётарэя, добра й з гумарам праведзеная Сп. М. Войтэнкам.

Доўга яшчэ пасля абеду прысутныя гаварылі й дзяліліся сваімі ўражаньнямі. Атмасфэра Сьвяткаваньня была запраўды вельмі прыемнай.

Госьці, пакідаючы Дораты, выказвалі якнайлепшыя пажаданьні для Гаспадароў, і арганізатараў абеду ды абяцалі ізноў адведаць Дораты.

— Л. Аскачынская

Хведар Маліноўскі, Стараства Прыходу Св. Тройцы, атрымлівае Нагарадную Грамату ад Мітрапаліта Андрэя

Парафіяльнае Сьвята Жывавіцкае Божае Маці ў Гайлэнд Парк

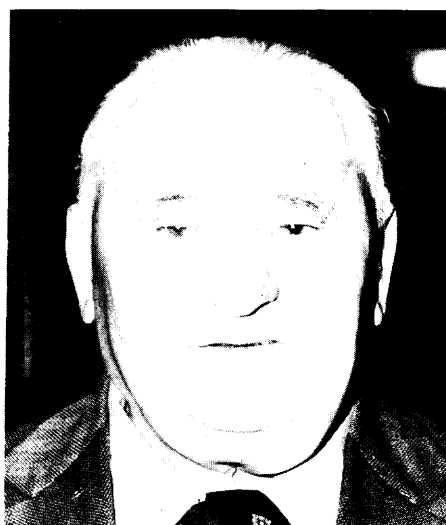
Парафіяльнае сьвятапарафіі БАПЦ ў Гайлэнд Парк, Н. Дж. адбылося ў нядзелю 15 травня сёлета. На гэтую ўрачыстасьць прыбылі: Высокапрэсьвячэнныя, Мітрапаліт Андрэй і Архіепіскап Мікалай, Прат. Васіль Кендыш, Прат. Карп Стар, парафіяне Катедральнага Сабору Сьв. Кірылы Тураўскага з Ню Ёрку і паасобныя беларусы з іншых штатаў Амэрыкі. Спаканьне Архірэяў адбылося ў гадз. 9:30 раніцы, а Св. Літургія а 10:00 гадзіне. Уваходзячых Уладыкаў віталі: з хлебам і сольлю Стараста Св. Васіль Стома і у храме Настаяцель Парафіі а. Александр Яноўскі. Божая Служба праходзіла ў глыбокім малітвенным настроі пры прыгожым пяньні хору пад кіраўніцтвам Сп. Міхася Тулейкі. Перад Літургіяй Уладыка Мітрапаліт Андрэй пасьвяціў адваката Расьціслава Войтэнку ў іпадыякана, а ў часе Літургіі ў сан дыякана. Гэта была неспадзяваная зьява, што малады чалавек з дактаратам права ўступіў на шлях ахвярнае службы ў Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царкве,

як прыклад для іншых нашых беларусаў, якія таксама маглі-б зрабіць тое самае, каб папоўніць рады нашага сьвятарства.

Пасьля Св. Літургіі быў адслужаны малебен з крэсным ходам вакол Храму Божае Маці.

Пасьля сканчэньня набажэнства адбыўся супольны абед у залі пад царквою, падчас якога выступалі з вітальнымі прынагоднымі прамовамі: Мітрапаліт Андрэй, Архіепіскап Мікалай, Пратаірэй Васіль Кендыш, Пратаірэй Карп Стар, а. Александр Яноўскі, Дыякан Расьціслаў Войтэнка, Старшыня Пар. Рады Сабору Св. Кірылы Тураўскага ў Брукліне Інж. Мікола Гарошка, Др. Вітаўт Кіпель, Сакратар Мясцовай Пар. Рады Інж. Васіль Русак і Сп. В. Стома.

Мілай неспадзеўкай для прысутных было выступленьне гасьцей з далёкай Аўстраліі, Сп-ва Аўгенія й Надзеі Грушаў. Сьпяраша Сп. Груша прадэклімаваў гумарыстычны верш, а пасьля дуэтам, г. зн. са Сп-няй Груша выканалі народную песьню „Ручнікі”. Прысутныя ўзнагародзілі іх гучнымі воплескамі й сьпевам — „Сто год”, а таксама пажаданьнямі шчасьлівага павароту ў Аўстралію.

Міхась Сільванавіч атрымаў Нагадую Грамату за ахвярную працу для свайго Прыходу

На заканчэньне была разыграная лётарэя, якая прынесла некалькі дзесяткаў дадатковых даяраў у касу Пар. Рады.

Банкет закончыўся супольнай малітвай і запраосінамі а. Карпа на падобнае сьвяткаваньне ў ягонай Парафіі ў Дораты, Ню Джэрзі.

РАЗВІТАНЬНЕ СА СП-М ТУЛЕЙКАМІ

У нядзелю 10га ліпеня г.г. Парафіяне Прыходу Св. Кірылы Тураўскага сьціпла, але шчыра, разьвіталіся са сваім рэгентам, Сп. М. Тулейкам ды зь Ягонай Спідарыняй Оляй Тулейкай.

Сп. Тулейка кіраваў хорам Прыходу Св. Кірылы Тураўскага блізу ад самага пачатку набыцця царкоўнага будынку на Атлянтык Эвэню. Спідарыня Оля Тулейка была актыўнай і ахвярай парафіянкай Прыходу, належаў да Сястрыцтва ды многа рабіла на карысьць свайго Царквы.

Сп. М. Тулейка належыць да першых піянераў — эмігрантаў, якія сваёй працай прычыніліся да разбудовы беларускага грамадзкага й рэлігійнага жыцьця ў З.Ш.А.

Шматгранная ягоная дзейнасьць, бязумоўна ўпішацца да гісторыі беларускай эміграцыі ў З.Ш.А. ды да гісторыі БАЭА, зь якой лучыла Сп. Тулейка шматгодняя праца.

Пасьля Божай Службы, Малёбна й Многалесьця, а. Васіль добраславіў Спідарства Тулейкаў, жадаючы ім усяго найлепшага на новым мейсцы. Сястрыца Вера Заморская ўручыла падарункі: для Спідарыні Олі ад Сястрыцтва, а для Сп. М. Тулейкі ад харыстаў.

Пасьля гэтага, прысутныя Харысты, Сяброўкі-Сястрыцы, прысутныя парафіяне й госьці складалі свае пажаданьні, ды жадаючы многа ўдачы на новым мейсцы, добрага адпачынку й добрага здароўя С-у Тулейкам. Разьвітаючыся з Тулейкамі чуліся галасы: „Не забывайцеся, заглядайце да нас час ад часу! Гэта-ж ня так ужо далёка будзе ад нас!”

А мне здавалася, што дзесь далёка, унутры каждага застаўся якісь незразумелы, глухі смутак у хвіліны разьвітаньня са сваімі блізкімі, усёроўна, сьнянна, як роднымі Тулейкамі...

Парафіяльная Рада

ПАДЗЯКА

Гэтаю дарогаю выказваю вялікую падзяку Спідару Уладзімеру Сьліўцы, шчыраму й працавітаму Беларусу, ды як у нас кажуць, „Чалавеку зь вялікім сэрцам і залатымі рукамі”, за зробленую мне й маім парафіянам неспадзеўку — дарогі Вялікодны падарунак: прыгожае аблачэньне, ды яшчэ раней пашыты, вельмі прыгожы, падрасьнік.

Я ніколі гэтага не забуду, ды буду маліцца за Вас і за ўсіх Ваших родных. Хай Міласьцівы Бог трымае Вас у сваёй ласцы.

а. Максім

Настаяцель Прыходу Сьвятога Духа ў Дэтроіт

Уладзімер Сьліўка

Агульны Зьезд Парафіяльнае Сьвята ў Царкве Св. Юрыя ў Чыкага

26ты Агульны Зьезд Сяброў і Дэлегатаў Згуртаваньня Беларусаў Канады адбыўся 7га травня, 1977 у Беларускай Рэлігійна-Грамадзкім Цэнтры пры 524 Ст. Клярэнс Авэ., у Таронце.

Зьезд, які адкрыў старшыня уступаючай Галоўнай Управы ЗБК Сп. В. Касьцюкевіч, пачаўся адсьпяваньнем малітвы „Беларусь наша Маці Краіна.”

Мандатная Камісія ў складзе Сп. Сп. М. Буцькі, К. Акулы й М. Ганька правяла мандаты й прызнала Зьезд правамоцным. Мандатная Камісія правяла выбары Прэзыдыюму Зьезду, у які бальшыней галасоў, былі выбраны: Др. Б. Рагуля — старшыня, Сп. М. Ганько — сакратар, Сп. М. Буцька — сябра.

Пратакол 25га Зьезду быў прыняты з папраўкамі. Зьезд праслухаў справаздачы зь дзейнасьці аддзелаў ЗБК — Атаўскага, Судбурскага й Тарантонскага, ды справаздачы сяброў уступаючай Галоўнай Управы й пасьля дыскусіяў справаздачу ўручыў уступаючай Галоўнай Управе абсалютарыум з падзякай.

Зьезд разгледзіў справы арганізацыйнага й ідэалягічнага характару й прыняў адпаведныя пастановы, зь якіх найважнейшаю была пастанова адзначаньня 60тых угодкаў Першага Ўсебеларускага Кангрэсу й 60тых угодкаў абвешчаньня дзяржаўнай незалежнасьці Беларусі, ня толькі ў Таронце, але й у аддзелах. Каб угодніц дзейнасьць арганізацыі да цяперашніх абставін, Зьезд унёс некаторыя статутковыя зьмены.

У новую Галоўную Управу былі выбраны: старшыня — Сп. В. Касьцюкевіч, заступнік старшыні — Др. Б. Рагуля, сакратар — Др. Р. Жук-Грышкевіч, скарбнік — Сп. Я. Сурвіла, Сп. М. Ганько — як старшыня Тарантонскага аддзелу ЗБК, Сп. М. Буцька — як старшыня Судбурскага аддзелу ЗБК. (Сп. Я. Сурвіла — старшыня Атаўскага аддзелу выбары ў Галоўную Управу як скарбнік.) У Наглядную Раду выбраны: Сп. Сп. М. Ганько, Б. Кірка й Н. Сільванавіч. У Сяброўскі Суд — Сп-ня Л. Рагуля,

Беларуская Праваслаўная Царква Сьв. Юрыя ў Чыкага 8 траўня г.г. ладзіла сваё Парафіяльнае Сьвята.

Праграма сьвяткаваньня была апрацавана Царкоўным Камітэтам разам з Настаяцелям Прыходу а. Львом Астроўскім. На гэтую ўрачыстасьць былі запрошаны: Яго Высокапрэсьвячэнства Архіепіскап Андрэй Кушчак, адміністратар Украінскай Кананічнай Царквы, Пратапрасьвіцэр а. Сьвятаслаў Коўш, адміністратар Грэчка-Беларускай Праваслаўнай Царквы на Амэрыку й Канаду, Дыяканы а. Валюкевіч, а. Раймонд Сундленд (грэк) і іншае праваслаўнае духавенства.

У суботу, Настаяцель Прыходу а. Леў, Старшыня Царкоўнага Камітэту, Сп. І. Дылідык і Старшыня Сястрыцтва, Марыя Каленік, на чале групы парафіянаў, з кветкамі спаткалі Дастойнага Уладыку на лётнішчы Огера Філд. Уладыка спачатку заехаў да Царквы, а потым, усіх прысутных запрасіў да сябе на частунак Сп. Васіль Лутаўскі.

У нядзелю, а 9:30 раніцы, з-хлебам і сольлю спаткалі Уладыку пры ўваходзе да Царквы.

Урачыстая Архірэіская Служба з удзелам а. Льва, а. Барыса, дыякана а. Раймонда й дасканалы хор прычыніліся да вельмі высокага настрою ўсіх прысутных.

Пропаведзь Уладыкі на тэму „Сіла Слова,” была глыбока пачуцьцёвай. Пасьля Службы Божай усе прысутныя былі запрошаны на абед, прыгатаваны Сястрыцтвам.

Уладыка паблагаславіў сталы, хор прапаяў „Ойча наш” і абед разпачаўся. У гэты дзень Парафіяльнага Сьвята, адначасна сьвяткавалі й „Дзень Маці”.

Рэфэрат на тэму „Дня Маці” прачытаў а. Леў, выступаў хор, а з дэклімацыяй выступіў Сп. Латушкін.

Гаспадаром абеду быў Сп. В. Пун-

Сп-ня О. Грыцук і Сп. А. Пратас. Зьезд закончыўся Беларускай Нацыянальнай Гімнам.

— Р. Ж-Г.

Зьлева направа: Прат. а. Барыс Заводзікі, Архіепіскап Андрэй Кушчак, часовы настаяцель Парафіі Прат. а. Леў Астроўскі

тус. З прывітаньнямі выступалі прадстаўнікі: беларусаў, украінцаў і казакаў. Уладыка ў сваёй прамове заклікаў беларусаў прытрымлівацца сваіх традыцый, перадаваць іх сваім нашчадкам і моладзі й быць вернымі канонам Сьв. Праваслаўнай Царквы.

Ад беларускай Католичкай Царквы ў Чыкага быў запрошаны Архімандрый а. Уладзімір Тарасэвіч з парафіянамі. А. Уладзімір у сваёй прамове шчыра вітаў праваслаўных беларусаў са Сьвятам, жадаў посьпеху ў працы рэлігійнай і нацыянальнай.

Па заканчэньні абеду малітву прачытаў а. Архімандрый Уладзімір.

Талентавіты акардыяніст Сп. Язэп Мальа сваёю музыкаю вяселіў усіх прысутных падчас абеду. Прыход Сьв. Юрыя першы раз за 20 гадоў свайго існаваньня так урачыска адсьвяткаваў дзень свайго Патрона.

Пятро Нягода Сакратар Царкоўнай Управы

Рэдакцыйная Калегія двухмоўнай газэты „Беларускі Час” выказвае шчырую падзяку ўсім чытачом, якія ўрэгулявалі падпіску за мінулы й 1977-ы год.